

Akcja: Wielkanocny łańcuch żywych rąk

Święta Wielkanocne są dobrym czasem na refleksję nad naszymi relacjami z innymi ludźmi i okazją, żeby życzyć sobie nawzajem dobrych rzeczy. To również czas na okazanie naszej solidarności, na przykład poprzez wspólne przygotowanie paczek świątecznych dla najbardziej potrzebujących. Nawet jeśli nie obchodzicie religijnego aspektu tych świąt, warto wykorzystać okazję do spotkania, spędzenia razem czasu, okazania sobie życzliwości. Proponujemy pomysł na szkolną akcję, nawiązującą do słynnego **bałtyckiego łańcucha ludzkich rąk**.

Przygotowanie merytoryczne: Warto zebrać grupę uczniów, którzy będą koordynować akcję. Możecie połączyć ją z projektem edukacyjnym popularyzującym wiedzę o bałtyckim łańcuchu. Obejrzyjcie wspólnie z uczniami dostępne w Internecie nagrania z wydarzenia i zastanówcie się, jakie znaczenie miała akcja dla budzenia się ruchu niepodległościowego w krajach bałtyckich. Z jakimi wydarzeniami w innych krajach bloku komunistycznego można ją powiązać? Co łączy ją z polską „Solidarnością”, a jakie były różnice? Umieśćcie ją na osi czasu przemian demokratycznych w regionie. Możecie przygotować szkolną gazetkę albo klasową prezentację na ten temat.

Przebieg akcji: Wybierzcie dzień, kiedy w szkole będą wszystkie klasy – na przykład podczas przedświątecznych spotkań. W akcję zaangażujcie nie tylko uczniów, ale też nauczycieli, pracowników szkoły, rodziców. Waszym łańcuchem możecie „opieść” budynek szkoły, połączyć ze sobą dwie szkoły w Waszej okolicy albo z innymi ważnymi dla waszej społeczności lokalnej budynkami. Ważne, aby akcja miała swój moment kulminacyjny – np. wspólne zaśpiewanie piosenki, przekazanie sobie metodą „głuchego telefonu” dobrych życzeń czy wspólne skandowanie przygotowanego wcześniej tekstu. Ważne, żeby zrobić coś wspólnie i wyzwolić dobre emocje i życzliwość wobec drugiego człowieka.

Co trzeba przygotować?

1. Wymyślcie, co wspólnie zrobicie podczas akcji – np. wybierzcie piosenkę, hasło – i przygotujcie krótką instrukcję dla uczestników,
2. Poinformujcie przedstawicieli każdej klasy o tym, co się będzie działo (np. wykorzystując spotkanie szkolnego samorządu),
3. Zrealizujcie akcję informacyjną o historii bałtyckiego łańcucha,
4. Stwórzcie szkolny łańcuch! (I nie zapomnijcie o relacji fotograficznej z wydarzenia).

Bałtycki łańcuch

Masowy protest obywateli ówczesnych republik Związku Radzieckiego: Litwy, Łotwy i Estonii, który odbył się 23 sierpnia 1989 roku. Upamiętniał on 50. rocznicę podpisania przez ZSRR i III Rzeszę paktu Ribbentrop-Mołotow, na którego mocy trzy bałtyckie państwa zostały włączone do ZSRR w 1940 roku. Protest był ważnym elementem rodzenia się ruchu niepodległościowego w tych trzech krajach.

W tworzeniu łańcucha ludzkich rąk wzięły udział około 2 miliony osób. Rozciągał się on na długości ponad 600 kilometrów. Uczestnicy śpiewali ludowe i patriotyczne pieśni, wznosili flagi narodowe, a o godzinie 19 wszyscy podnieśli ręce do góry. Łańcuch był symbolem solidarności i walki o prawo do samostanowienia.